

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

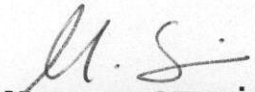
Tarih : 02 Ağustos 2019
Sayı : 778

30.07.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ulusal Narenciye Enstitüsü Kurulması Hakkındaki Kanun Teklifim, ekte gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Müzeyyen ŞEVKİN
CHP Adana Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe	
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Köyleri	
Tarih :	01 Ekim 2019	Esas No: 2/2127

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
02 Ağustos 2019
Numara:

TBMM
GELEN EVRAK

02 Ağustos 2019

No: 513547

EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Çukurova Bölgesi, önemli bir narenciye üretim alanı olması yanında narenciye ihracatı içinde de önemli bir paya sahiptir. Adana ilinde üretim yapan işletmelerde üretilen narenciye'nin hemen hemen tamamı pazara arz edilmektedir. Toplam narenciye pazara arz oranı % 98 seviyesindedir. Pazara sunulmayan ürünler taze olarak tüketilmekte ya da depolanarak aile tüketimi için ayrılmaktadır. Uzun süre dayanabilmesi nedeniyle limon en çok tercih edilen ürün durumundadır. Narenciyeden, altıntop (greyfurt) yoğun olarak Adana ilimizde üretilip ülkemiz için çok yaygın olmadığı için tüketimi de azdır. Genelde ihracat ürünü olarak kullanılmaktadır.

Narenciye, Adana'nın kıyı ve ova ilçelerinde uzun yıllardan beri yetiştiriciliği yapılan, alan ve üretim bakımından diğer meyve türlerine oranla birinci sırayı alan meyve grubudur. Türkiye'nin narenciye üretiminin en önemli bölümü Akdeniz Bölgesi'nden karşılanmaktadır.

Dünya narenciye üretiminde Çin, Brezilya ve ABD ilk üç sırada olup, daha geniş potansiyeli olmasına karşın Türkiye 5 milyon tona yakın üretimiyle 9. sırada yer almaktadır.

Türkiye, narenciye yetiştiriciliği için ekolojik koşullar açısından oldukça uygundur. Yetiştirilen çeşitlerin büyük bir kısmı İtalya üzerinden gelmiştir. Türkiye dünya narenciye üretim alanının en kuzey sınırındadır. Bu nedenle, narenciye yetişen tüm bölgelerde zaman zaman dondurucu düşük sıcaklık zararları görülmektedir. Bu nedenle bahçeler don tutmayan ya da çok az don tutan yörelerde kurulmalı; bahçelerin soğuk hava ve rüzgârlara açık yönlerde olmamasına dikkat edilmelidir.

Son 25 yıllık dönemde ülkemizde narenciye üretimi 1,5 milyon tondan 3,8 milyon tona yükselmiştir. Toplam narenciye'nin yaklaşık % 72'si Çukurova Bölgesi'nde üretilmektedir. Greyfurtun % 96'sı, limonun % 86'sı, portakalın % 62'si, mandarinin ise % 75'i bu bölgeden sağlanmaktadır.

Yapılan bir araştırmada; üreticiler pazarlamada karşılaşılan en önemli sorunları alıcı sayısının azlığı, alıcılara güven duyulmaması, paketleme ve işleme tesislerinin sayılarının azlığı ve nitelik olarak yetersiz olmaları, dereceleme-standardizasyon olanaklarının yetersizliği, depolama olanaklarının yetersizliği ve üreticilerin piyasa hakkında yeterince bilgi sahibi olmamaları şeklinde sıralamışlardır.

Bu sorunların aşılabilmesi için;

Üretimden pazarlamaya kadar olan tüm aşamalarda örgütlenme, eğitim ve yayım faaliyetlerine ağırlık verilmelidir. Üreticilerin pazarlama sorunlarının çözümü için üretici birlikleri finansman yönünden güçlendirilmelidir. Dış pazarda rekabet gücünün artırılması ve üreticilerin rekabet edebilmesi için maliyetler (gübre, mazot gibi üretim girdilerinin yanı sıra ilaçlama, depolama, ambalajlama, nakliye gibi öğelerin de desteklenerek girdilerdeki KDV oranları indirilmesi) düşürülmelidir. Günümüzde Türkiye önemli narenciye ithalatçısı konumunda olan pek çok ülke pazarına ulaşamamıştır. Narenciye üretiminin ancak %37'si ihraç edilebilmektedir. Bu nedenle kapsamlı dış pazar araştırmaları yapılarak bu araştırmaların sonuçları tüm sektör paydaşlarına ulaştırılmalıdır. Tüm bu sorunların ortadan kaldırılması,

potansiyelinin doğru değerlendirilmesi, Adana ilinin yanı sıra Çukurova illeri ve Akdeniz Bölgesi ile birlikte tüm Türkiye ekonomisine büyük katkı sunması amacıyla 'Ulusal Narenciye Enstitüsü' kurulması öngörölmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Türkiye'de narenciye ürünlerinin çeşitlendirilmesi, dünya ölkeleriyle rekabetinin sağlanması, üretim ve ihracatın artması amacıyla Adana ilinde 'Ulusal Narenciye Enstitüsü' kurulmuştur.

MADDE 2- Ulusal Narenciye Enstitüsü'nün başta Adana ve Çukurova illerinde narenciye üretiminde sorunların belirlenerek çözölməsi, üreticilerin ve üretici birliklerinin görev ve yetkileri ile sorumlulukları belirlenmektedir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

‘ULUSAL NARENCİYE ENSTİTÜSÜ’ KURULMASI HAKKINDAKİ KANUN TEKLİFİ

MADDE 1-Tarım ve Orman Bakanlığı'nın doğrudan merkeze bağlı taşra teşkilatı olarak Adana ilinde ‘Ulusal Narenciye Enstitüsü’ kurulmuştur.

MADDE 2- Ulusal Narenciye Enstitüsü, başta Adana ve Çukurova illerinde olmak üzere Türkiye'deki narenciye (portakal, mandarin, limon, greyfurt, turunç) üretiminin sorunları üzerine bilimsel çalışmaların yanı sıra akademik düzeyde araştırma-geliştirme faaliyetleri ile çalışmalar yapmak, bu sorunları asgari düzeye indirmek, üretimi çeşitlendirmekle yetkili ve sorumludur.

MADDE 3- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

